

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.
(продължение)

2.9. Управление на финансовите рискове (продължение)

2.9.2. Лихвен риск

Финансовите инструменти, които потенциално излагат дружеството на лихвен риск, са предимно банковите кредити и договорите за финансов лизинг. Дружеството използва банкови кредити и лизинги, чиито лихви са променливи съобразно общите икономически и финансови условия. Тъй като при повечето заеми и лизинги договореният лихвен процент е с фиксирана надбавка над LIBOR/EURIBOR, дружеството потенциално е изложено на риск на паричния поток. Ръководството извършва периодични анализи върху макроикономическата среда и прави оценка на бъдещите лихвени рискове, пред които е изправено дружеството. Ръководството на дружеството не счита, че към момента са налице условия за съществена промяна в договорните лихвени проценти, които да доведат до допълнителни финансови рискове в резултат на ползваните към 31 декември 2017 г. кредити и лизингови договори.

2.9.3. Ценови риск

Дружеството е изложено на ценови риск, тъй като използва в производствения си процес материални запаси, чиито цени се влияят от тези на международните пазари. Политиката в тази област се състои в договаряне на фиксирани цени с доставчиците със срочност от една година, с което да се избегне негативният ефект от евентуалното поскъпване на суровини и материали през този период.

2.9.4. Кредитен риск

Кредитния риск за дружеството се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент или страна по финансов инструмент не успее да извърши своите договорни задължения. Финансовите активи на дружеството са концентрирани в две групи: парични средства и вземания. Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са съсредоточени в търговски банки със стабилна ликвидност, което ограничава риска относно паричните средства и паричните еквиваленти. Дружеството има политика да продава с отсрочени плащания. Събираемостта и концентрацията на вземанията се контролира текущо и стриктно, съгласно установената политика на дружеството. Една част от вземанията на дружеството са от свързани лица в икономическата му група, от което ръководството не счита че следват кредитни рискове.

2.9.5. Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че дружеството може да срещне затруднения при изпълнението на своите задължения, когато те станат изискуеми. С цел управление на този риск ръководството на дружеството поддържа оптимално ниво бързоликвидни активи, както и възможност за усвояване на кредитни линии. Дружеството периодично прави финансово планиране, с което да посрещне изплащането на текущите си търговски и финансови задължения в договорените срокове.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.
(продължение)

2.10. Дефиниция и оценка на елементите на отчета за финансовото състояние

2.10.1. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи са оценени по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им и намалени с размера на начислената амортизация и евентуалните обезценки. Дружеството е възприело стойностна граница от 700 лв. при определяне на даден актив като дълготраен. След първоначалното им признаване дълготрайните материални активи, за които справедлива стойност може да бъде определена, се отчитат по преоценена стойност към датата на извършване на преоценката, намалена с последващи разходи за амортизация и загуби от обезценка.

Дълготрайните материални активи, които са наети по договор за финансов лизинг са представени в отчета за финансовото състояние и се амортизират по начин, по който се амортизират собствените дълготрайни активи. Тези активи първоначално се оценяват и представят по справедливата им стойност към датата на наемането им. Лихвените разходи се признават в отчета за всеобхватния доход на линейна база съгласно погасителен план. Последващите разходи, които водят до подобрене в състоянието на актива над първоначално оценената стандартна ефективност или до увеличаване на бъдещите икономически изгоди, се капитализират в стойността на актива. Всички други последващи разходи се признават текущо в периода, в който са направени.

Преносните стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че тази стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната преносна, то последната се коригира до възстановимата. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер, като тогава превишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход.

2.10.2. Дълготрайни нематериални активи

Дълготрайните нематериални активи са оценени по цена на придобиване образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им и намалени с размера на начислената амортизация и евентуалните обезценки. Преносната стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че тя би могла да надвишава възстановимата. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход.

2.10.3. Инвестиции в дъщерни дружества

Дъщерни дружества са тези, които се контролират от дружеството-майка. Контролът се проявява, когато дружеството-майка упражнява права върху променлива възвращаемост от своето участие в дъщерното дружество и има способност да оказва влияние върху тази възвращаемост посредством властта си. В индивидуалните финансови отчети тези инвестиции се оценяват по цена на придобиване, намалена с разходите за обезценка, ако това се налага.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

към 31 декември 2017 г.
(продължение)

2.10. Дефиниция и оценка на елементите на отчета за финансовото състояние (продължение)

2.10.4. Материални запаси

При тяхната покупка материалните запаси са оценявани по цена на придобиване. Оценката на потреблението им се извършва по метода на средно претеглената цена. В края на годината те се оценяват по по-ниската между цената на придобиване и нетната им реализируема стойност. Разходите за преработка на материалните запаси включват разходи, директно свързани с произвежданите продукти. Освен това те включват и систематично разпределени постоянни и променливи общо-производствени разходи, които възникват в процеса на производство. Тези разходи за преработка, които не са разграничими за всеки продукт се разпределят между продуктите на рационална и постоянна основа.

2.10.5. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всяка договореност, която поражда едновременно финансов актив за едната страна и финансов пасив или капиталов инструмент за другата страна. Финансовите активи и пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато дружеството стане страна по договорните условия на съответния инструмент. При първоначалното им признаване финансовите активи/(пасиви) се оценяват по справедлива стойност и всички разходи по сделката, в резултат на която те възникват, с изключение на финансовите активи/(пасиви), отчитани по справедлива стойност през отчета за всеобхватния доход. Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние, след като договорните права за получаването на парични потоци са изтекли или активите са прехвърлени и трансферът им отговаря на изискванията за отписване, съгласно изискванията на МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване. Финансовите пасиви се отписват от отчета за финансовото състояние, когато са погасени – т.е. задължението, определено в договора е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл. За целите на последващото оценяване, дружеството класифицира през текущия и предходните отчетни периоди финансовите активи и пасиви в следните категории - вземания и предоставени аванси, парични средства и еквиваленти, дългосрочни и краткосрочни пасиви по сключени договорености. Класифицирането в съответната група зависи от целта и срочността, при които е сключен договорът.

(а) Търговски вземания и предоставени аванси

Търговските вземания и предоставените аванси в лева са оценени по стойността на тяхното възникване, а тези деноминирани в чуждестранна валута - по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2017 г. и са намалени с начислената обезценка за несъбираеми и трудносъбираеми вземания.

Дружеството начислява обезценка на търговските вземания, когато са налице обективни доказателства, че то няма да събере всички дължими суми при настъпване на техния падеж. Като индикатори за потенциална обезценка на търговските вземания дружеството счита настъпили значителни финансови затруднения на дебитора, вероятността той да встъпи в процедура по несъстоятелност или неизпълнение на договорените ангажименти от страна на контрагента и забава на плащанията. Обезценката се представя в отчета за финансовото състояние като намаление на отчетната стойност на вземанията, а разходите от обезценката се представят в отчета за всеобхватния доход като текущи разходи. Когато едно вземане е несъбираемо и за него има начислена обезценка, то се отписва за сметка на тази обезценка. Възстановяването на загуби от обезценка на търговски вземания се извършва през отчета за всеобхватния доход и се отчита като намаление на статията, в която преди това е била отразена обезценката.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.
(продължение)

2.10. Дефиниция и оценка на елементите на отчета за финансовото състояние
(продължение)

(б) Парични средства и еквиваленти

Паричните средства в лева са оценени по номиналната им стойност, а паричните средства, деноминирани в чуждестранна валута - по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2017 г. За целите на съставянето на отчета за паричните потоци парите и паричните еквиваленти са представени като неблокирани пари по банковите сметки, в касата, както и невъзстановените суми в подотчетни лица.

(в) Дългосрочни задължения

Дългосрочните задължения в лева са оценени по стойността на тяхното възникване, а тези деноминирани в чуждестранна валута – по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2017 г.

(г) Краткосрочни задължения

Краткосрочните задължения в лева са оценени по стойността на тяхното възникване, а тези деноминирани в чуждестранна валута - по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2017 г.

2.10.6. Нетекущи активи за продажба

Нетекущи активи, които дружеството притежава се класифицират като такива за продажба, ако се очаква тяхната преносна стойност да бъде възстановена по-скоро чрез продажба, отколкото чрез продължаване на тяхното използване. Тези нетекущи активи, които дружеството е класифицирало като държани за продажба се оценяват по по-ниската от тяхната преносна стойност и възможната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбите.

2.10.7. Основен капитал

Основният капитал на дружеството е представен по номиналната стойност на напълно заплатените дялове.

2.10.8. Резерви

Резервите на дружеството се образуват от разпределяне на финансовите му резултати за съответния период, след облагането им с данък върху печалбата и от извършени преоценки на дълготрайни материални активи. Резервите от натрупаните финансови резултати могат да се използват с решение на Общото събрание, съгласно Търговския закон и дружествения договор. Преоценъчният резерв се трансферира в резервите при освобождаване от съответния актив, за който се отнася.

2.10.9. Задължения към насти лица

(а) Планове за дефинирани вноски

Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Дружеството следва да начислява тези вноски в отчета за всеобхватния доход и да превежда сумите в периода на тяхното възникване.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.
(продължение)

2.10.9. Задължения към наети лица (продължение)

(б) Платен годишен отпуск

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(в) Дефинирани доходи при пенсиониране

В съответствие с изискванията на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, дружеството му изплаща обезщетение в размер на две брутни заплати, ако натрупаният трудовия стаж в дружеството е по-малък от десет години, или шест брутни заплати, при натрупан трудов стаж в дружеството над десет последователни години. От началото на 2017 г., дружеството започва да прилага политика, съгласно която признава като текущ разход дисконтираната сума на натрупващите се задължения по доходи при пенсиониране, както и текущ лихвен разход въз основа на оценката на лицензиран актюер.

2.11. Амортизация на дълготрайните активи

Амортизациите на дълготрайните активи са начислявани, като последователно е прилаган линейният метод. Амортизация не се начислява на земите и на активите в процес на строителство и подобрене, преди те да бъдат завършени и пуснати в експлоатация. По групи активи са прилагани следните норми, изразени в години полезен живот:

Групи дълготрайни активи	2017 г.	2016 г.
Административни и търговски сгради	25 - 100	25 - 100
Машини и съоръжения	2 - 25	2 - 25
Транспортни средства	4 - 10	4 - 10
Офис оборудване	7	7
Нематериални активи	2 - 7	2 - 7

Амортизационните норми са определени от ръководството въз основа на очаквания полезен живот по групи активи. В края на всеки отчетен период ръководството на дружеството прави преглед на остатъчния полезен живот на активите и на преносните им стойности, с цел да провери за наличието на индикации за обезценка и/или необходимост от промяна на амортизационните норми. При освобождаване на актив резултатът се признава в отчета за всеобхватния договор като нетна печалба или загуба от освобождаването.

2.12. Провизии за задължения

Провизии за задължения се начисляват в отчета за всеобхватния доход и се признават в отчета за финансовото състояние, когато дружеството има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевата стойност на парите е съществен, като се използва дисконтовата норма преди облагане с данъци, отразяваща текущите пазарни оценки на времевата стойност на парите и, ако е подходящо, специфичните за задължението рискове. Съгласно българското законодателство за дружеството възниква задължение на начисляване на законови провизии, които се отнасят до отговорността му да поеме разходите за ремонт на произвежданите и внасяните от него електрически уреди за бита в рамките на предоставения на потребителите гаранционен срок.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

към 31 декември 2017 г.

(продължение)

2.13. Финансов лизинг

Финансов лизинг е лизингов договор, който прехвърля по същество всички рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху даден актив. Активите, придобити чрез финансов лизинг, се признават по по-ниската от тяхната справедлива стойност към датата на придобиване или настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Съществуващото задължение към лизингодателя се представя в отчета за финансовото състояние на дружеството като задължение по финансов лизинг. Лизинговите плащания се разпределят между главница и лихва, така че да се постигне постоянен лихвен процент върху оставащото задължение по главницата. Лихвата се начислява като текущ разход на времева база в отчета за всеобхватния доход.

2.14. Начисляване на приходите и разходите

Приходите от дейността и разходите за дейността са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления и плащания. Начисляването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях. Приходите в чуждестранна валута се отчитат по централния курс на БНБ към датата на начисляването им.

2.14.1. Приходи от продажба на активи и услуги

Приходите от продажбата на продукция и стоки се начисляват в отчета за всеобхватния доход, когато значителните рискове и облаги от собствеността са прехвърлени на купувача. Приходите от извършени услуги се начисляват в отчета за всеобхватния доход пропорционално на етапа на завършеност към датата на финансовия отчет. Етапът на завършеност се определя чрез проверка на извършената работа. Не се начисляват приходи, когато съществува значителна несигурност по отношение на получаване на възнаграждението, възстановяване на свързаните разходи, или възможно възражение от страна на възложителя.

2.14.2. Финансови приходи/(разходи)

Приходите и разходите за лихви се начисляват текущо, на база на договорения лихвен процент, сумата и срока на вземането или задължението, за което се отнасят. Те се начисляват в отчета за всеобхватния доход в момента на възникването им. Разходите за лихви, произтичащи от банкови заеми, се изчисляват и начисляват в отчета за всеобхватния доход по метода на ефективния лихвен процент. Финансовите приходи и разходи се представят в отчета за всеобхватния доход компенсирани.

2.15. Данъчно облагане

Съгласно българското данъчно законодателство за 2017 г. дружеството дължи корпоративен подоходен данък (данък върху печалбата) в размер на 10 % върху облагаемата печалба, като за 2016 г. той е бил 10 %. За 2018 г. данъчната ставка се запазва на 10 %. Дружеството прилага балансовия метод на задълженията за отчитане на временните данъчни разлики, при който те се установяват чрез сравняване на преносната стойност с данъчната основа на активите и пасивите. Установените отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират и данъчният ефект се изчислява чрез прилагане на данъчната ставка, която се очаква да бъде приложена при тяхното обратно проявление в бъдеще. Първоначалното признаване на отсрочените данъчни активи или пасиви се извършва по начин, по който е възникнало събитието, от което те се пораждат.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

към 31 декември 2017 г.

(продължение)

2.15. Данъчно облагане (продължение)

За събития, от които се засяга печалбата или загубата, отсрочените данъчни активи или пасиви се начисляват за тяхна сметка. За събития, от които се засягат други елементи на капитала, отсрочените данъчни активи или пасиви се начисляват за сметката на съответния елемент на капитала. Отсрочените данъчни пасиви се признават при всички случаи на възникване, а отсрочените данъчни активи, само до степента, до която ръководството счита, че дружеството ще реализира печалба, за да ги използва в бъдеще.

2.16. Дивиденди

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на дружеството и текущо задължение към собствениците му в периода, в който е възникнало правото им да ги получат.

2.17. Свързани лица

За целта на изготвянето на настоящия финансов отчет съдружниците, дъщерните и дружествата под общ контрол, служителите на ръководни постове (ключов управленски персонал), както и близки членове на техните семейства, включително и дружества, контролирани от тях се третираат като свързани лица.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.
(продължение)

3. Дълготрайни материални активи

	Земи и сгради хил. лв.	Машини, съоръжения и оборудване хил. лв.	Трансп. средства и други хил. лв.	Активи в процес на придобиване хил. лв.	Общо ДМА хил. лв.
Отчетна стойност:					
Салдо на 1 януари 2016 г.	20,943	34,243	3,346	9,839	68,371
Постъпили за периода	-	107	25	11,279	11,411
Прехвърлени в група	5,223	12,327	2,167	(19,717)	-
Излезли през периода	(168)	(545)	(454)	-	(1,167)
Салдо на					
31 декември 2016 г.	25,998	46,132	5,084	1,401	78,615
Постъпили за периода	-	50	7	9,962	10,019
Прехвърлени в група	236	4,943	685	(5,864)	-
Излезли през периода	-	(118)	(296)	-	(414)
Салдо на					
31 декември 2017 г.	26,234	51,007	5,480	5,499	88,220
Натрупана амортизация:					
Салдо на 1 януари 2016 г.	2,191	20,357	2,023	-	24,571
Амортизация за периода	310	2,507	377	-	3,194
Амортизация на излезлите	(115)	(22)	(381)	-	(518)
Салдо на					
31 декември 2016 г.	2,386	22,842	2,019	-	27,247
Амортизация за периода	593	3,027	492	-	4,112
Амортизация на излезлите	-	(32)	(195)	-	(227)
Салдо на					
31 декември 2017 г.	2,979	25,837	2,316	-	31,132
Преносна стойност на					
31 декември 2017 г.	23,255	25,170	3,164	5,499	57,088
Преносна стойност на					
31 декември 2016 г.	23,612	23,290	3,065	1,401	51,368

Дълготрайните материални активи в процес на изграждане, представляват капитализирани разходи за създаването им, които след въвеждането в експлоатация ще бъдат използвани от дружеството за собствените му нужди.

Към 31 декември 2017 г. дълготрайни материални активи, оценени по пазарна стойност в размер на 40,093 хил. лв., са ипотекирани за обезпечение на получени от дружеството банкови заеми.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

към 31 декември 2017 г.

(продължение)

4. Дълготрайни нематериални активи

	Програмни продукти	Лицензи	Активи в процес на придобиване	Други ДНА	Общо ДНА
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност:					
Салдо на 1 януари 2016 г.	884	438	99	26	1,447
Постъпили за периода	3	12	307	-	322
Прехвърлени в група	218	44	(370)	108	-
Салдо на 31 декември 2016 г.	1,105	494	36	134	1,769
Постъпили за периода	1	-	346	-	347
Прехвърлени в група	107	9	(153)	37	-
Салдо на 31 декември 2017 г.	1,213	503	229	171	2,116
Натрупана амортизация:					
Салдо на 1 януари 2016 г.	292	316	-	6	614
Амортизация за периода	60	45	-	20	125
Салдо на 31 декември 2016 г.	352	361	-	26	739
Амортизация за периода	93	52	-	56	201
Салдо на 31 декември 2017 г.	445	413	-	82	940
Преносна стойност на 31 декември 2017 г.	768	90	229	89	1,176
Преносна стойност на 31 декември 2016 г.	753	133	36	108	1,030

5. Дългосрочни инвестиции

Наименование на дружеството	Предмет на дейност	Участие в процент	31.12.2017 хил. лв.	31.12.2016 хил. лв.
Теси Хелас	Търговия	100	47	47
Теси Ибериа С.Л.	Търговия	100	12	-
Теси Румъния С.Р.Л.	Търговия	100	-	-
Общо			59	47

Инвестицията в Теси Румъния С.Р.Л. е в размер на 200 румънски леи (левава равностойност на 105 лв.), поради което тя няма стойностно изражение в отчета за финансовото състояние на дружеството към 31 декември 2017 г.

6. Дългосрочни вземания

Към 31 декември 2017 г. дружеството е предоставило дългосрочен заем на свързано лице в размер на 50 хил. евро, (равностойност на 98 хил. лв.) със срок на погасяване през 2019 г. Лихвеният процент по предоставения кредит е в размер на 5.5 %. Предоставеният кредит не е обезпечен. Към 31 декември 2018 г. вземанията по заема са в размер на 103 хил. лв., включващи лихви за 5 хил. лв.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

към 31 декември 2017 г.

(продължение)

6. Дългосрочни вземания (продължение)

Дружеството е предоставило дългосрочен депозит на друго свързано лице в размер на 50 хил. евро, (равностойност на 98 хил. лв.) със срок на погасяване при прекратяване на сключен договор за маркетинг и консултантски услуги между тях.

7. Материални запаси

	31.12.2017 хил. лв.	31.12.2016 хил. лв.
Материали	10,063	8,216
Продукция	5,522	4,646
Стоки	2,957	2,381
Незавършено производство	1,356	1,438
Общо	19,898	16,681

8. Вземания и предоставени аванси

	31.12.2017 хил. лв.	31.12.2016 хил. лв.
Вземания от клиенти	19,339	15,592
Начислена обезценка	(67)	(146)
Вземания от клиенти, нетно	19,272	15,446
Вземания по данъци	557	-
Вземания по предоставени заеми	11	11
Други вземания	19	53
Общо	19,859	15,510

Движението на начислената обезценка на вземанията от клиенти през 2017 г. е както следва:

	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2016 хил. лв.
Начислена обезценка в началото на периода	146	100
Начислена обезценка за периода	35	146
Отписана обезценка през периода	(114)	(100)
Обезценка към края на периода	67	146

Вземания в общ размер на 3,304 хил. лв. служат като обезпечение по получени от дружеството банкови заеми.

9. Парични средства

	31.12.2017 хил. лв.	31.12.2016 хил. лв.
Парични средства в чуждестранна валута	223	388
Парични средства в лева	28	94
Общо	251	482